

NOVI ŽIVOT TVRTKE DRAVA INTERNATIONAL

Boris Banjan, mag. cin. dipl. ing.

županijski vatrogasni zapovjednik

Jedan od najvećih industrijskih požara u istočnom dijelu Hrvatske u zadnjem desetljeću, dogodio se 25. veljače 2015. godine oko 20 sati. Radnik tvrtke uzbuđenim glasom javio je operativnom dežurstvu Javne profesionalne vatrogasne postrojbe Grada Osijeka da u Drava Internationalu gori nafta. Veza je naprasno prekinuta tako da smo ostali uskraćeni za informaciju da li je požar na otvorenom prostoru ili unutar objekta, što je sve ugroženo požarom, ima li ugroženih osoba itd. Dežurni zapovjednik smjene brzo donosi odluku – na požar izlazi zapovjedno i navalno vozilo, a uz njih i dva vozila s većim količinama pjene i praha, kao i nekih drugih specijalnih sredstava za gašenje. Krećući se južnom gradskom obilaznicom, zapovjednik uočava na jugozapadnom noćnom nebu ogroman plamen koji se diže u nebo u visini od pedesetak metara. Shvaća da se radi o vrlo snažnom požaru, no još uvijek ne zna da li se razvio unutar ili izvan objekta. Traži pripremu dobrovoljnih vatrogasnih društava Osijek Gornji i Donji grad.

Ulaskom u krug tvrtke postaje svjestan složenosti događaja. Požar je nastao unutar najvećeg od tri objekta (treći u nizu udaljen oko 500 m od glavnog ulaza u tvrtku dužine oko 250 m, a širine preko 100 m) u sjeveroistočnom dijelu na samom njegovom kraju. Inače, na ogromnom prostoru tvrtke (oko 50 hektara) nalaze se tri zidana industrijska objekta visoka oko 9 metara (zidani dio oko 4,5 metara, a ostalo čini metalna krovna konstrukcija sa ispunama od stakla i lima). Unutar trećeg, opožarenog objekta, u zadnjoj petini gledano prema sjeveru zidom je pregrađeno skladište površine oko 5 000 m² (100 puta 50 m). Skladište je ispunjeno velikom količinom pet ambalaže. Nešto od ambalaže sprešano je u kocke dimenzija oko 1,5 x 1,5 m dok je ostala nagomilana u brda plastičnih boca. U glavnom dijelu tog opožarenog objekta nalaze se pogoni

s velikim brojem modernih strojeva složenih u proizvodne linije za reciklažu plastike. Na vanjskom dijelu prostora tvrtke s južne i zapadne strane (na oko 20 hektara) nalaze se gomile nereciklirane pet ambalaže.

Inače, tvrtka Drava International osnovana je 2005. godine. Najmodernija je tvornica za reciklažu plastične ambalaže u ovom dijelu Europe s količinom prerade od preko 30 000 tona na dan. Osim reciklažom, bavi se i proizvodnjom folija za zamatanje robe kao i proizvodnjom poslužavnika za prehranu u putničkom prometu. Od 2013. godine tvrtka je počela proizvoditi diesel gorivo od pet ambalaže koja se ne može reciklirati. Takvim načinom korištenja dijela pet ambalaže osigurava si struju za rad pogona, a dio izvozi u HEP-ovu mrežu. Tvrtka ima preko 450 zaposlenih s ukupnim prihodom od preko 350.000.000,00 kn godišnje.

GAŠENJE POŽARA

Krećući se kružnom cestom oko opožarenog objekta zapovjednik smjene uviđa da su prioritetne zadaće:

1. Ohladiti požar čija se temperatura podigla na preko 1 000 stupnjeva.
2. Spriječiti širenje požara na proizvodni dio objekta.
3. Hladiti nezaštićene dijelove krovne konstrukcije kako se ne bi nastavilo urušavanje.
4. Spriječiti širenje požara na pet ambalažu unutar skladišnog prostora.
5. Ugasiti požar koji divlja punim intenzitetom.

Svaka od ovih zadaća nosi svoje teškoće, od kojih su najvažnije sljedeće:

1. Rasporediti vozila i opremu duž kružne ceste kako bi se požar dosegnuo mlazovima sredstava za hlađenje i gašenje požara.
2. Rasporediti vatrogasno osoblje kako bi se

Radi se o najmodernijoj tvornici za reciklažu plastične ambalaže, a od 2013. godine tvrtka je počela proizvoditi diesel gorivo od pet ambalaže koja se ne može reciklirati

postigla puna efikasnost opreme i sredstava, a bez pretjeranog izlaganja riziku od urušavanja krovne konstrukcije te pregradnih i nosećih zidova kao i stradanja od mogućeg rasprskavanja nafte koja je smještena u spremnike unutar objekta.

3. Osigurati dovoljno sredstava za hlađenje i gašenje požara.

Slijede i prve zapovjedi:

1. Požar hladiti mlazovima raspršene vode preko bacača iz dva vozila. Prioritet je zaštita metalne krovne konstrukcije koja se ubrzano deformira i urušava na prostor od oko 300 m².

2. Gašenje centra požara

izvoditi mlazom pjene niske ekspanzije preko bacača voda - pjena iz vozila s ciljem prekrivanja razlivenih lokve zapaljive tekućine unutar objekta.

3. Žurno osigurati dovoljne količine sredstava za gašenje.

4. Na požarište se pozivaju i dvojica kola Zavoda za hitnu medicinu Osječko-baranjske županije.

Od samog početka akciju pratim preko radio veze, a na prostor tvrtke dolazim u trenucima početka gašenja požara. U koordinaciji sa zapovjednikom smjene pozivam vozače koji nisu na poslu. U međuvremenu zapovjednik smjene traži izlazak vozila iz DVD-a Osijek Donji i Gornji grad. Preko našeg operativnog dežurstva tražimo isključenje struje iz dispečerskog centra HEP-a. Po dolasku na lokaciju tražimo i isključenje plinske instalacije.

Akcije koje dalje slijede:

1. Na požar se sukcesivno izbacuje pjena za gašenje požara i to redom kako su i poredana – navalno vozilo, cisterna te kemijsko vozilo.

2. Zapovjednik smjene odlučuje se na akciju gašenja i hlađenja ovaj put unutar opožarenog objekta. Postavljaju se dva ručna prijenosna topa tipa RPT 1200/1400 BMD, jedan sa sjeverne strane, a drugi sa istočne strane unutrašnjosti.

3. Kako postoji mogućnost da se požar preko unutrašnjosti krovne konstrukcije te nekoliko komunikacijskih otvora na pregradnom zidu već proširio žurno se formira ekipa za zaštitu unutrašnjeg pregradnog zida iz pogonskog dijela objekta.

4. U međuvremenu na požarište stižu navalno vozilo i cisterna iz DVD-a Osijek Donji grad, te

Požar je gasilo preko 40 vatrogasaca, a potrošeno je 1 600 litara pjena te preko 60 000 litara vode

cisterna DVD-a Gornji grad. Iz JPVP Grada Osijeka stiže druga cisterna, kombinirano vozilo voda – pjena te kombi vozilo s dišnim aparatima.

Problemi s kojima smo se suočili tijekom akcije gašenja:

1. Zbog većeg broja potrošača, nakon 40 minuta intenzivnog gašenja pojavili su se problemi osiguranja dovoljne količine vode za sve dijelove akcije. Žurno se pronalaze rješenja – dijelom povećanjem kapaciteta iz hidrantske mreže, a dijelom iz pristiglih vozila. Ujedno se iz akcije isključuju manje važni bacači vode

iz vozila te se akcija usmjerava na sprečavanje širenja vatre i topline na pogonski dio objekta te zaštitu pet ambalaze kao i krovne konstrukcije unutar opožarenog dijela objekta.

2. Problemi prebacivanja požara na pogonski dio te uskladištenu pet ambalazu pojavili su se nekoliko puta tijekom gašenja, no svi su brzo i kvalitetno riješeni.

3. Jedan od najozbiljnijih problema s kojima smo se suočili bila je enormna emisija čađavog dima koji je počeo ozbiljno ugrožavati okoliš te nekoliko naselja u smjeru jugoistoka (Brijest i Marijin dvor) kao i cestu i željezničku prugu Osijek-Antunovac. Zbog ozbiljnosti situacije kontaktiram gradonačelnika Grada Osijeka kao i župana Osječko-baranjske županije koji dolaze na požarište. Obojica traže moju procjenu situacije posebno u pogledu ugrožavanja lokalnog stanovništva te okoliša. Gradonačelnika zanima koliko je ugrožen i proizvodni dio pogona s obzirom na veliku vrijednost strojeva, ali i mogući zastoj u radu tvrtke. Moje su procjene da ćemo požar svladati unutar opožarenog dijela objekta i da se neće dalje proširiti.

Nakon gašenja i hlađenja koje je potrajalo oko jedan sat i četrdeset minuta, postali smo prilično sigurni da se požar neće proširiti na ostale dijelove objekta. Sukladno tome smanjivali smo aktivne bacače i mlazove. Čim je to postalo moguće, s ekipama gasitelja približili smo se svim aktivnim žarištima požara i dinamičnom navalom pogasili ih. Nakon toga smanjivali smo broj nazočnih gasitelja i vozila, a vatrogasno dežurstvo vršili do 6:30 sljedećeg dana kada zgarište predajemo upravi tvrtke.

Na prostoru veličine 400 m², vatrogasci su ugasili požar za malo više od sat vremena

REZULTAT GAŠENJA POŽARA

Angažiranjem velikog broja gasitelja te sredstava za gašenje (požar je gasilo preko 40 vatrogasaca, a potrošeno je 1 600 litara pjenila te preko 60 000 litara vode) spriječeno je širenje vatre i topline na proizvodni dio pogona kao i na uskladištenu pet ambalažu. Da se požar probio iz prostora skladišta u pogon ili na pet ambalažu bilo bi ga puno teže gasiti, a materijalna šteta enormno bi se povećala. To bi vjerojatno rezultiralo zastojem u proizvodnji te značajnim smanjenjem poslovnog rezultata za 2015. godinu. Vatrogasci su vrlo požrtvovno, ali i stručno pristupili gašenju požara. Iskusni zapovjednik smjene, koji je vodio i akciju gašenja požara punionice plina Crodux, ponovno je dokazao svoje veliko iskustvo u gašenju velikih razvijenih požara. To je u kriznim trenucima kad nismo bili sigurni s koliko ćemo uspjeha gasiti požar koji je divljao punih 1 sat i 20 minuta na prostoru od oko 400 m² s visinom plamena od oko 50 metara te enormnim isijavanjem temperature, odnijelo prevagu u odnosu na moguće defanzivne taktike.

PLANIRANJE I OPREMANJE

No, uspješno gašenje ovog požara bilo bi nemoguće da ono nije rezultat dugogodišnjeg planiranja organizacije vatrogasne postrojbe kao i opreme i sredstava za gašenje u JPVP Grada Osijeka. Sudjelovanje postrojbe u izradi Procjene ugroženosti od požara, prije svega u sagledavanju objekata i tehnologija koje su problematične za gašenje te nakon toga razrada načina gašenja, donose svoj rezultat. Procjenom ugroženosti od požara napravili smo više scenarija na različitim objektima i tehnologijama te razradili načine gašenja te proračunali sredstva za gašenje me-

todom najgoreg slučaja. Nakon toga godinama smo nabavljali opremu i sredstva za gašenje i spašavanje. Organizaciju operative prilagodili smo klimatskim i operativnim specifičnostima prostora koji pokrivamo te tehnologijama koje mogu ugroziti veći broj ljudi ili zagađiti okoliš.

VIDLJIVI VATROGASNI NAPORI

Sustavnim planiranjem i opremanjem, ali i organizacijom te stalnom edukacijom postizemo značajne rezultate. Ovom prilikom ugasili smo požar u kojem je po našem mišljenju gorjelo puno više diesela goriva nego što je službeno objavljeno (nakon gašenja požara u prostoru skladišta pronašli smo 34 okvira za spremnike goriva od 1000 litara, a prema izjavama radnika radilo se o 14 000 litara, dok je u službenom izvješću navedeno da je bilo 3 000 litara goriva).

Sutra ćemo gasiti vertikalne atmosferske spremnike s gorivom, željezničke i cestovne cisterne, benzinske postaje i dr. Ne samo da se znamo nositi s velikim požarima, već to slijedom kvalitetnih priprema i možemo. Korist od toga neprocjenjiva je. Godišnji poslovni rezultat Drava Internationala je 350.000.000,00 kuna. To je iznos koji je potreban za financiranje naše vatrogasne postrojbe 28 godina. Probajte zamisliti koja bi veličina štete bila da ovaj požar nismo zaustavili u granicama prostora u kojem smo ga zatekli pri dolasku. Svojim sustavnim, stručnim radom, ali i iskusnim i kvalitetnim osobljem postizemo izuzetne radne rezultate. Nadam se da će tako biti i u skoroj budućnosti te da reorganizacija državne, regionalne i lokalne samouprave neće utjecati na pad operativne spremnosti naših vatrogasaca. 🚒